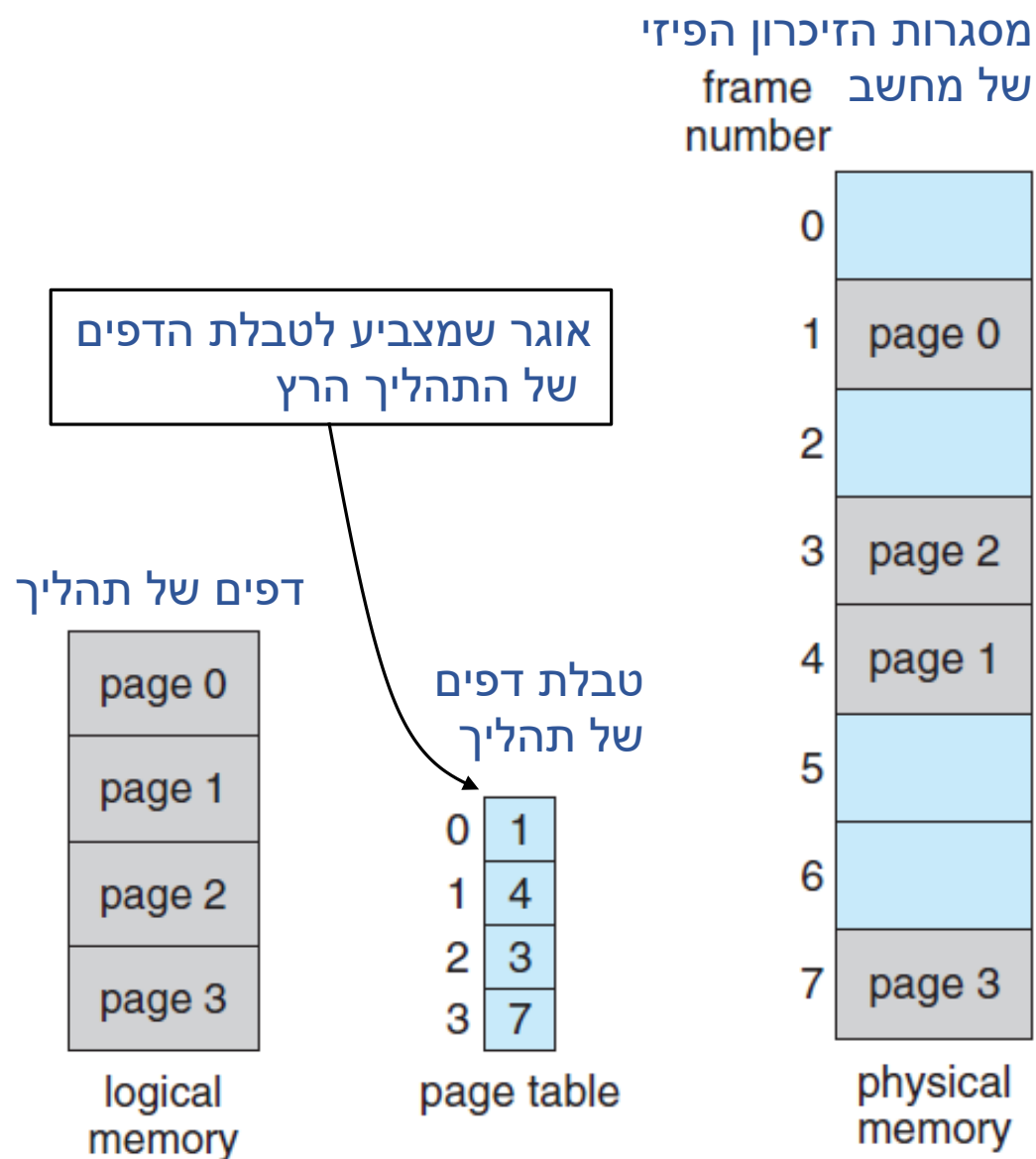

מערכות הפעלה

6

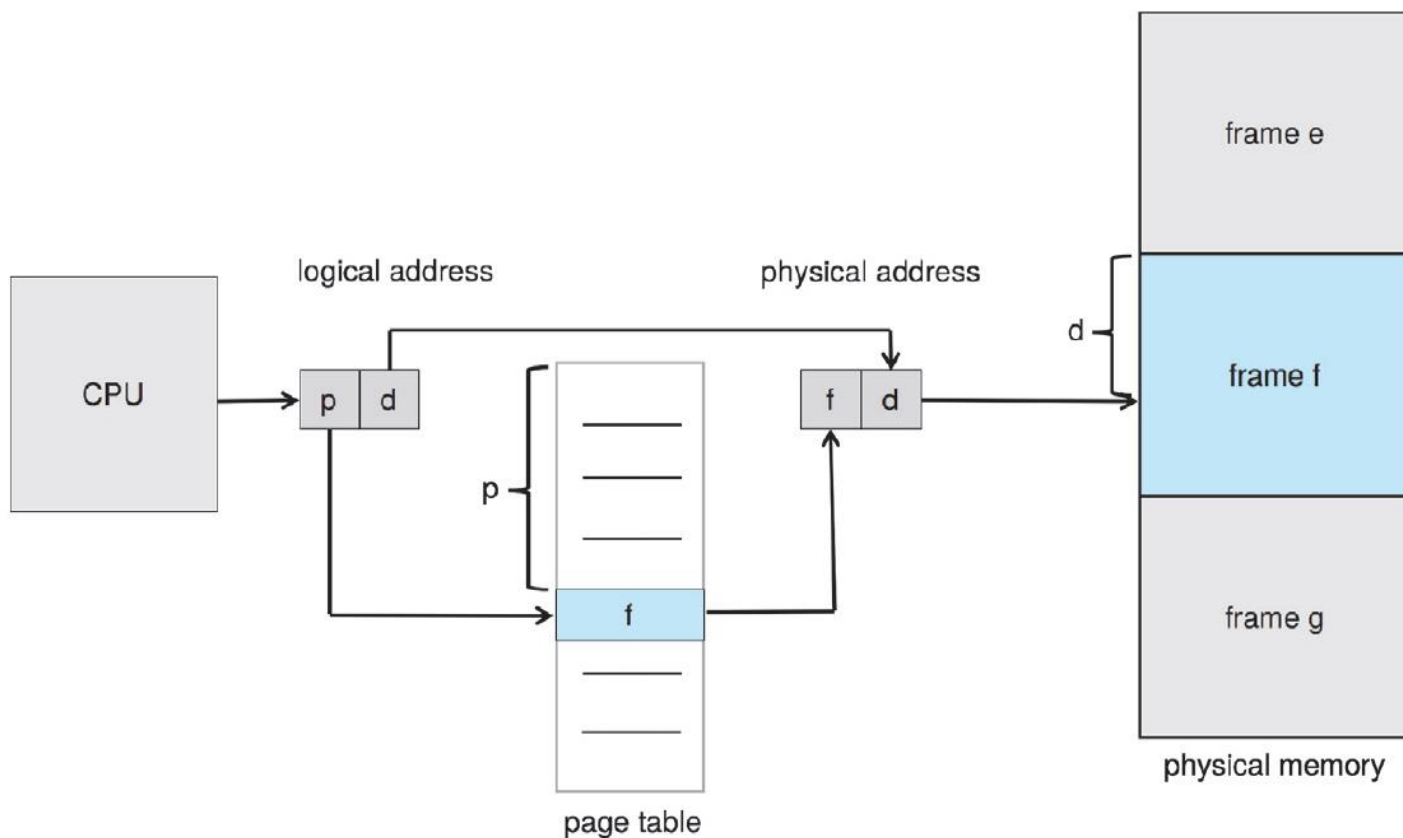
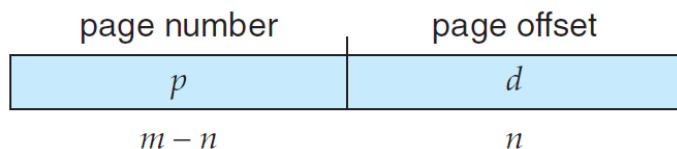
זיכרון

חלוקה לדפים - Paging

- כדי לפתור את בעיית השבירה החיצונית מקצים את הזיכרון ביחידות של דפים:
- הזיכרון הלוגי של כל תהליך מחולק לחלקים שווים המכונים **דפים** (גודל שכיח הוא 4K).
- הזיכרון הפיסי (RAM) מחולק לחלקים בגודל שווה (באותו גודל של הדפים) המכונים **מסגרות**.
- **מערכת ההפעלה** מכינה לכל תהליך **טבלת דפים** שמכילה מיפוי של הדפים הלוגיים למסגרות פנויות בזיכרון הפיסי.
- כשהמעבד מוציא כתובת לוגית לזיכרון, **החומרה (MMU)** משתמשת בטבלת הדפים כדי לתרגם את הכתובת הלוגית לפיסיית.
- במעבר מתהליך לתהליך (**context switch**) יש צורך לעדכן את המצביע לטבלת הדפים.

תרגום כתובת לוגית לפיסיית בחלוקה לדפים

- כתובת לוגית מחולקת לשני חלקים: מספר הדף ומרחק הבית מתחילת הדף (**offset**).
- מספר הדף משמש כאינדקס לטבלת הדפים שיש לכל תהליך.
- טבלת הדפים מכילה עבור כל דף לוגי את כתובת התחלת הדף הפיסי.
- מרחק הבית הנתון (**offset**) בדף הפיסי הוא כמו המרחק בדף הלוגי.
- אם כן, הכתובת הפיסיית מתקבלת מחיבור תחילת הדף הפיסי והמרחק.
- אם גודל הכתובת הוא 2^m וגודל הדף 2^n , אזי $m - n$ הביטים הגבוהים יציינו את מספר הדף ו- n הביטים הנמוכים את המרחק:

דוגמה, תרגום כתובת לוגית לפיזית

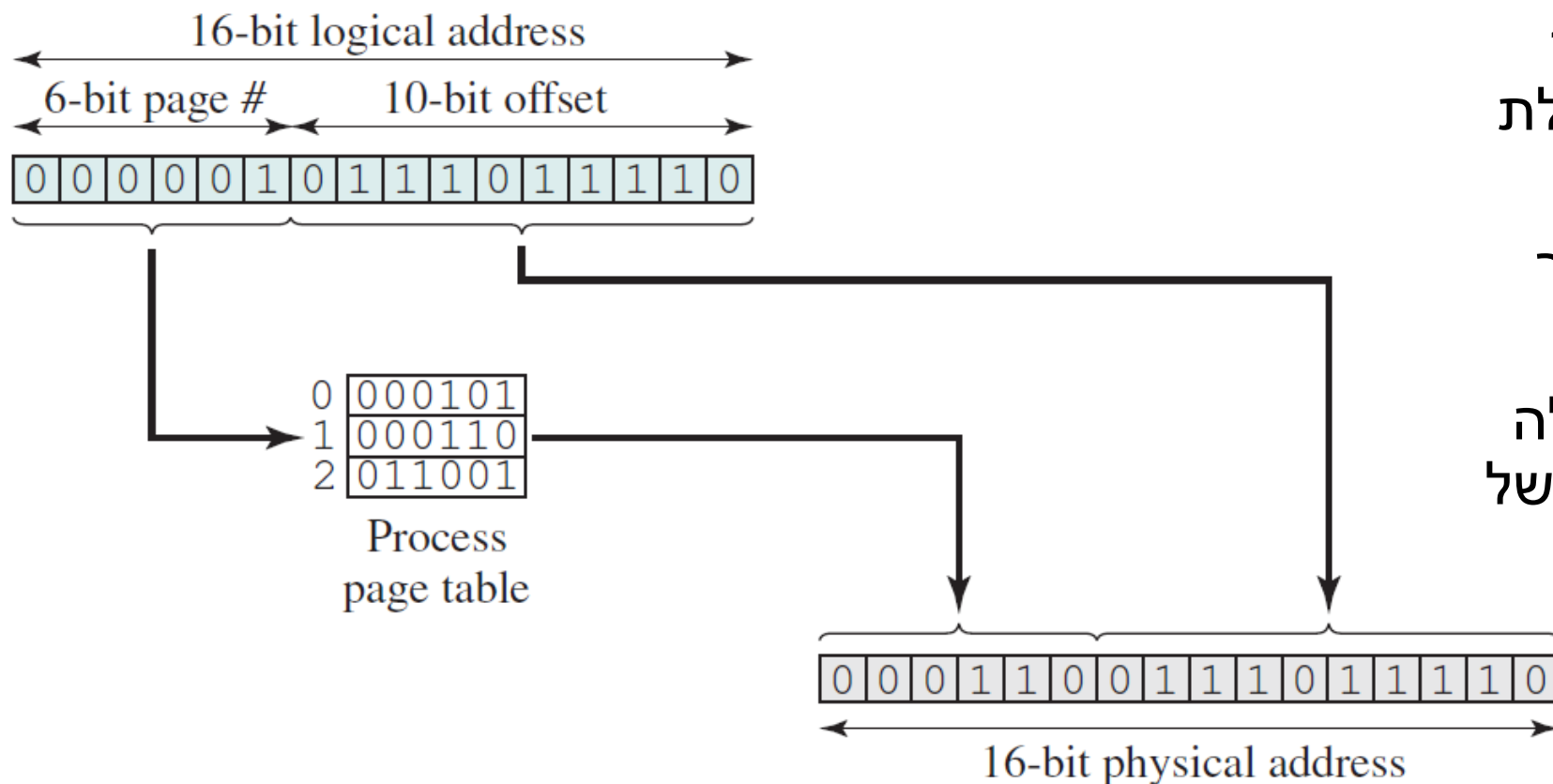
- נתונים, כתובת בגודל 16 ביטים,

וגודל דף $1024=1K$ בתים.

- מאחר שגודל הדף הוא $2^{10}=1024$, יש צורך ב-10 ביטים עבור המרחק מתחילת הדף (offset).

- נשארו 6 ביטים עבור מספר הדף.

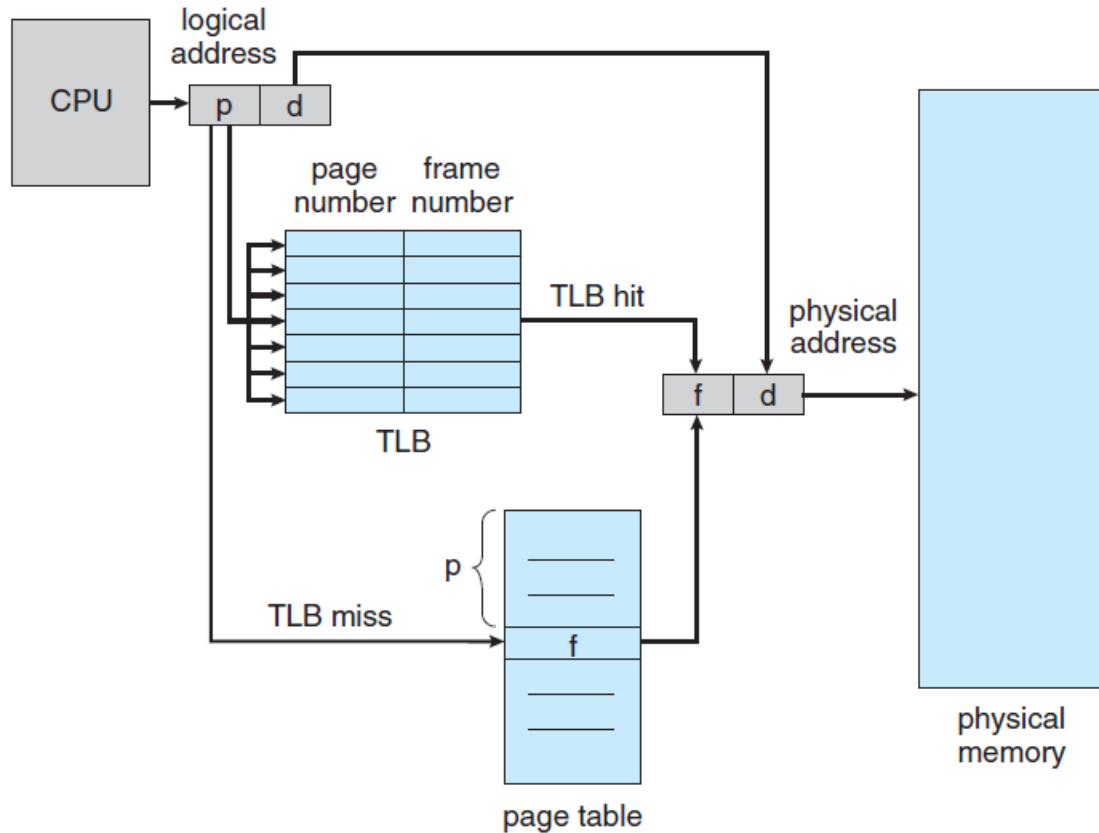
- לפי נתונים אלו, תכנית יכולה להיות בגודל $2^6=64$ דפים של 1K כלומר 64K לכל היותר.

מטמון לתרגום מהיר של כתובת - TLB

בעיה: גישה לזיכרון באמצעות טבלת דפים דורשת שתי גישות לזיכרון, אחת לטבלת הדפים ואחת לנתון.

פתרון: כדי שזמן הגישה לא יוכפל, משתמשים במטמון (TLB) שמכיל את הכניסות האחרונות של טבלת הדפים.

- המטמון בנוי מזיכרון מהיר והחיפוש בו נעשה במקביל.

- כל כניסה במטמון מכילה את מספר הדף הלוגי ואת מספר המסגרת הפיסית.

- כשהמעבד מוציא כתובת, ה-MMU מחפש תחילה במטמון, אם לא נמצא (TLB miss) ה-MMU מחפש בטבלת הדפים ומוסיף למטמון.

- במעבר מתהליך לתהליך (context switch) יש צורך לרוקן את המטמון.

יחס הפגיעה במטמון – TLB hit ratio

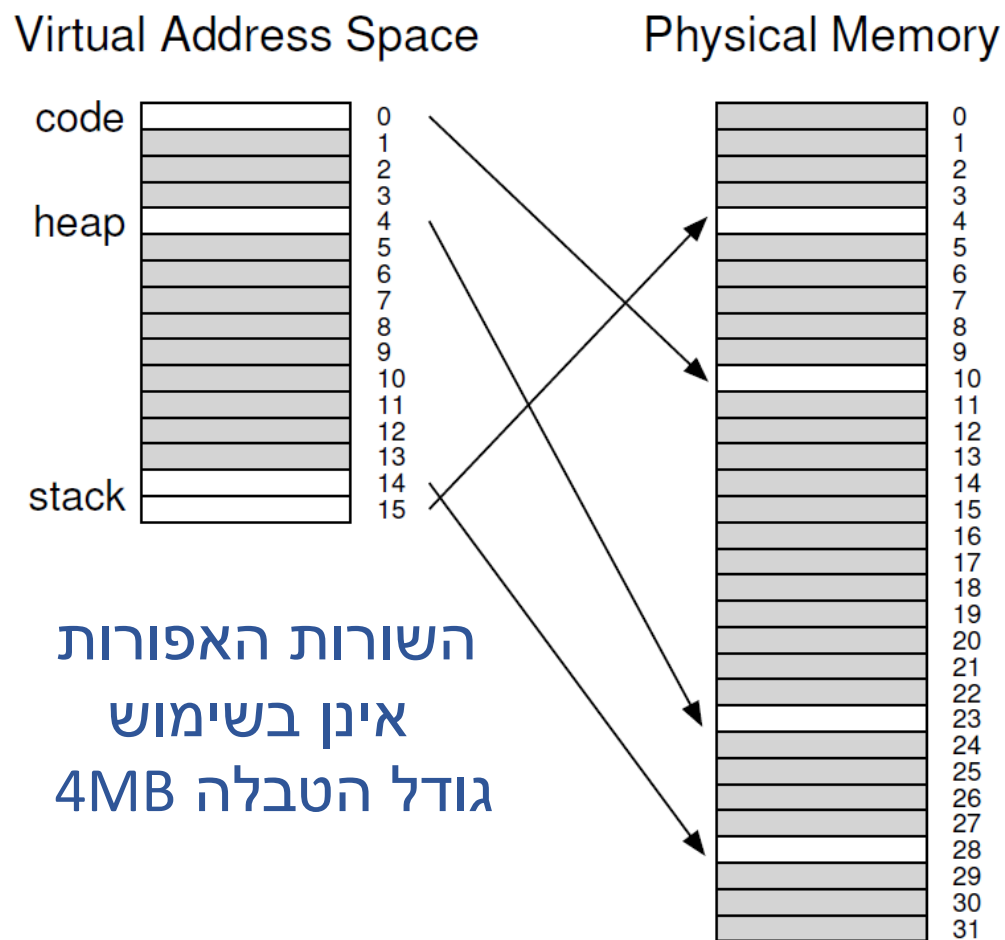

- יחס הפגיעה במטמון TLB הוא מספר הפעמים באחוזים שה- MMU חיפש במטמון ומצא את הדף.
- נניח שזמן הגישה לזיכרון הוא 10 ננו-שניות, אזי אם הדף במטמון TLB אין תוספת לזמן הגישה, מאחר שמטמון TLB הוא מאוד מהיר.
- אם הדף אינו במטמון TLB, יש צורך בגישה נוספת לטבלת הדפים שנמצאת בזיכרון הרגיל ולכן זמן הגישה יהיה 20 ננו-שניות.
- נניח שיחס הפגיעה הוא 80%, אזי זמן הגישה האפקטיבי:
$$\text{effective access time} = 0.80 \times 10 + 0.20 \times 20 = 12 \text{ nanoseconds}$$

ההאטה שנגרמה בגלל דפדוף היא אם כן 20% (מ- 10 ל- 12).
- אם יחס הפגיעה הוא 99% (יותר מציאותי), אזי זמן הגישה האפקטיבי:
$$\text{effective access time} = 0.99 \times 10 + 0.01 \times 20 = 10.1 \text{ nanoseconds}$$

ההאטה שנגרמה בגלל דפדוף היא 1% (מ- 10 ל- 10.1).

בעיה: טבלת הדפים גדולה

- מרחב הכתובות הלוגיות של תהליך במחשב 32 ביט הוא $2^{32}=4GB$, ובמחשב 64 ביט הוא 2^{64} .

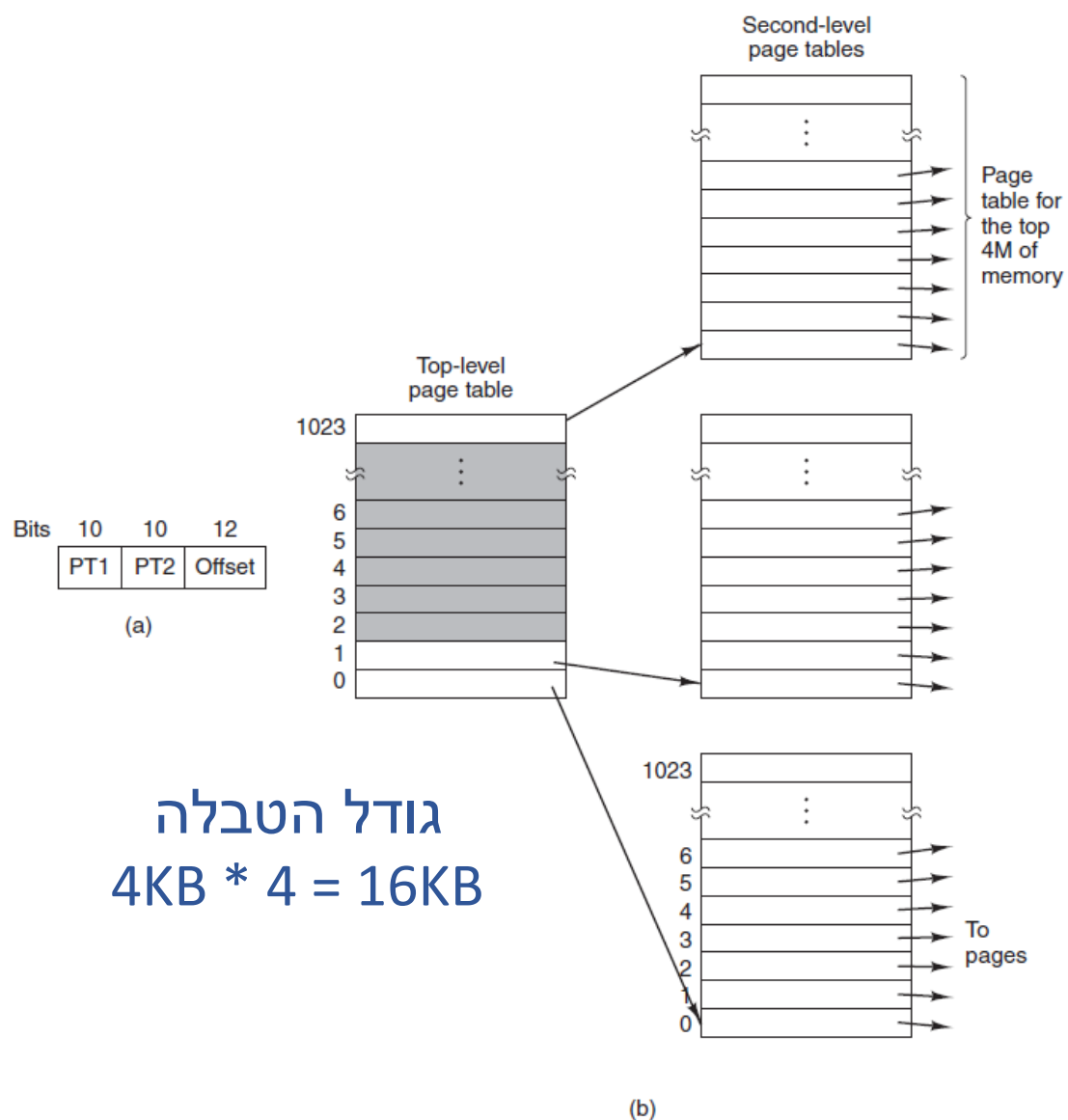
- נניח מחשב 32 ביט וגודל דף $4K=2^{12}$, אם כן טבלת הדפים תכיל כמיליון כניסות:

$$2^{32} / 2^{12} = 2^{20}$$

- אם כל כניסה בטבלת הדפים היא בגודל 4 בתים, הטבלה **עבור כל תהליך** תתפוס 4MB בזיכרון הפיסי!

- חלק גדול מהטבלה אינה בשימוש, אבל אם יש מצביעים לדפים בחלק התחתון ובחלק העליון יש צורך בכל הכניסות שביניהם.

פתרון: מפת דפים היררכית

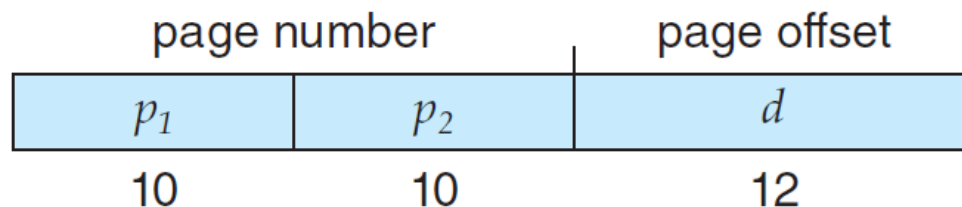
גודל הטבלה
 $4KB * 4 = 16KB$

- אפשר להקטין את טבלת הדפים אם נבנה אותה בשתי רמות, כלומר טבלה של מצביעים לטבלאות דפים.
- הרמה השנייה תכיל רק את המצביעים שבשימוש.
- כאשר הדף לא נמצא במטמון TLB, אם יש שתי רמות, יש צורך בשתי גישות לזיכרון כדי לחפש בטבלת הדפים.
- כשמרחב הכתובות הוא 48 או 64 ביטים, יש צורך בשלוש או ארבע רמות.

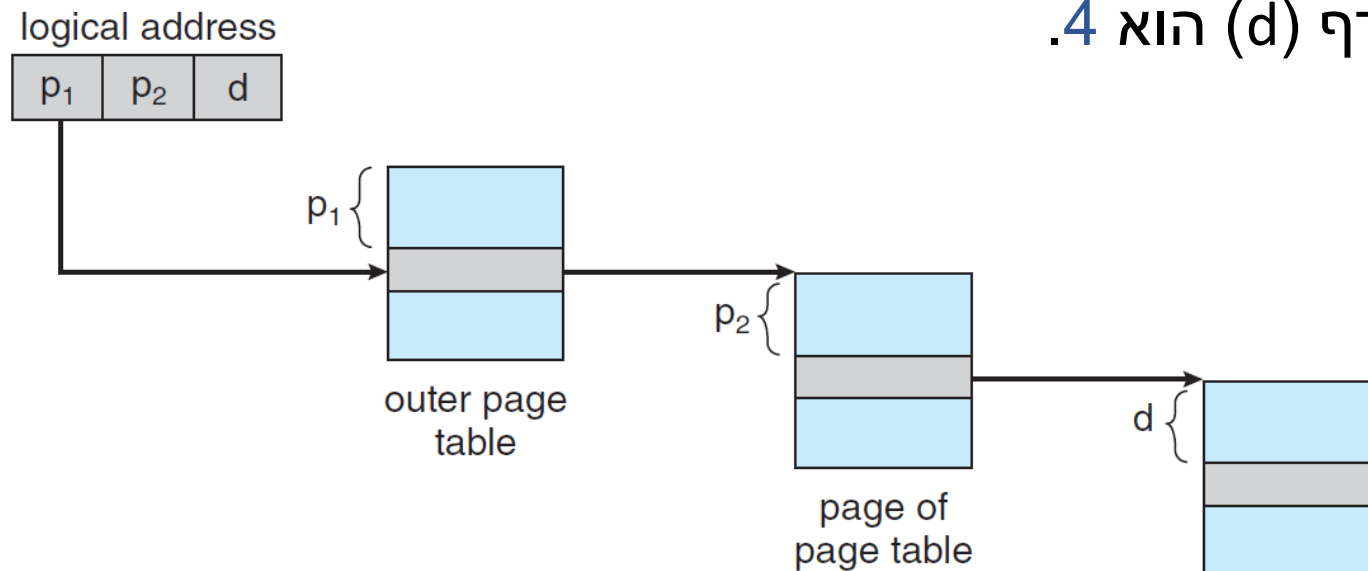

דוגמה, תרגום כתובת במפת דפים היררכית

- נניח כתובות של 32 ביטים, בטבלת דפים עם שתי רמות, נחלק את הכתובת לשלושה חלקים.

- כדי לתרגם את הכתובת, נשתמש בחלק הראשון (p_1) כאינדקס לטבלה ברמה העליונה, בחלק השני (p_2) כאינדקס לטבלה ברמה השנייה והחלק השלישי (d) הוא המקום בדף (offset).
- לדוגמה, בכתובת `0x00403004` האינדקס לרמה העליונה (p_1) הוא **1**, האינדקס לרמה השנייה הוא **3**, והמקום בדף (d) הוא **4**.

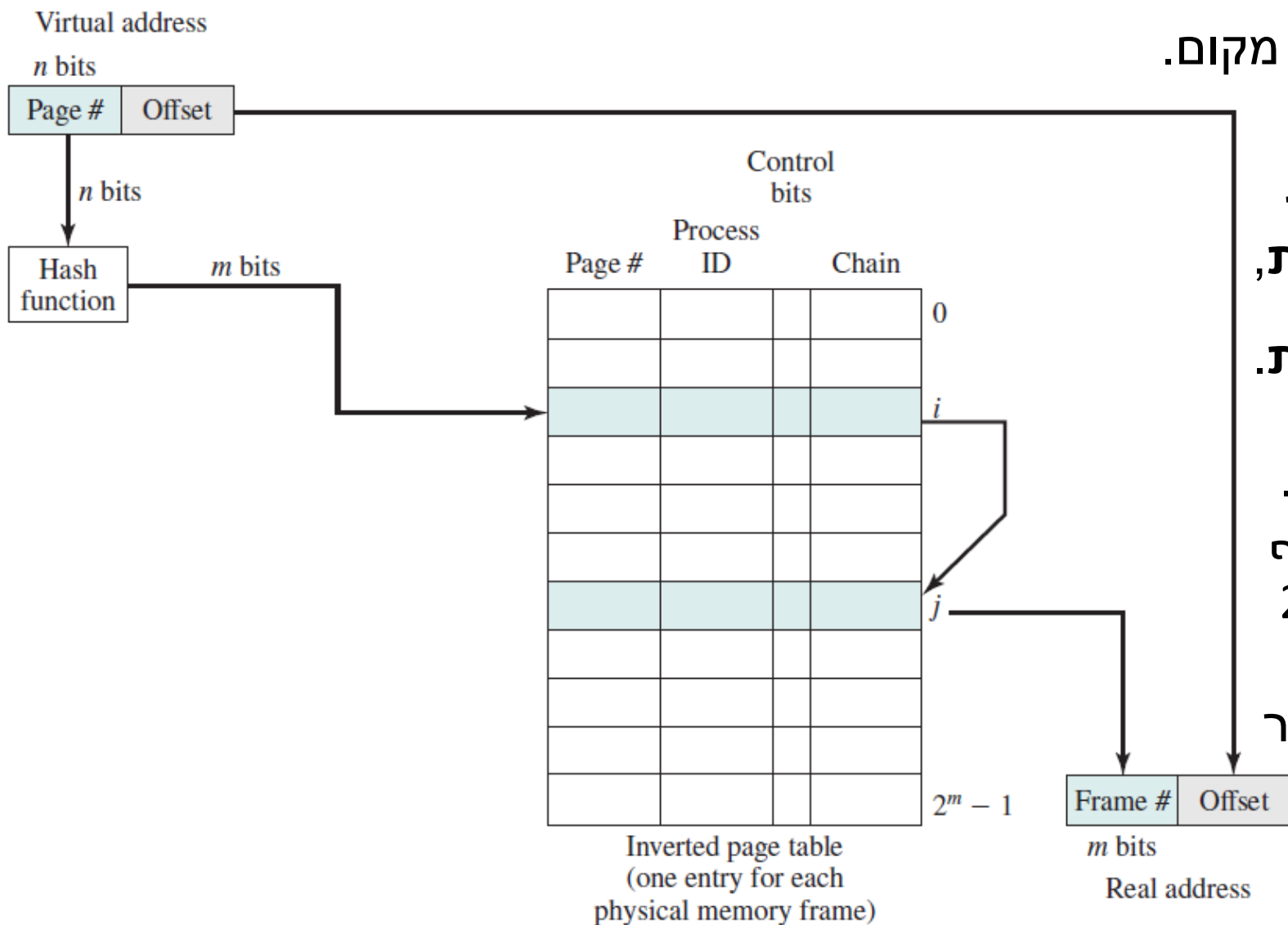

פתרון נוסף: מפת דפים הפוכה

בעיה:

- בכתובות של 64 ביטים, בטבלה היררכית יהיה צורך ברמות נוספות ובגישות נוספות לזיכרון.
- טבלת דפים לכל תהליך תופסת מקום.

פתרון:

- במקום טבלת דפים לכל תהליך שממפה כתובות לוגיות לפיסיסיות, תהיה טבלה אחת במערכת שממפה כתובות פיסיסיות ללוגיות.
- מספר הכניסות בטבלה הוא כמספר המסגרות בזיכרון הפיסי.
- דוגמה: זיכרון פיסי 1GB, גודל דף 2KB, מספר הכניסות $2^{30} / 2^{11} = 2^{19} = 512K$
- כל כניסה בטבלה תכיל את מספר הדף הלוגי של התהליך, מספר התהליך שהדף הפיסי שייך לו, וביטים לבקרה (להלן).

טבלת גיבוב למפת דפים הפוכה

בעיה:

- מאחר שה- MMU צריך לתרגם כתובת לוגית לפיזית יהיה צורך בחיפוש לינארי כדי למצוא את הכתובת הלוגית.

פתרון:

- כדי שהחיפוש יהיה מהיר משתמשים בטבלת גיבוב.
- כל דף לוגי ממופה לדף פיזי באמצעות פונקציית גיבוב פשוטה.
- מאחר שיתכן שפונקציית הגיבוב תמפה כמה דפים לוגיים לאותו דף פיזי, הדפים הנוספים משורשרים לדפים הפנויים הבאים.
- המצביע לשרשרת מכיל את מספר הדף הפיזי הבא או 0 אם אין שרשרת.
- ה- MMU יחפש תחילה במטמון, כאשר המיפוי לא נמצא במטמון יתבצע חיפוש בטבלת הגיבוב ויוכנס למטמון.

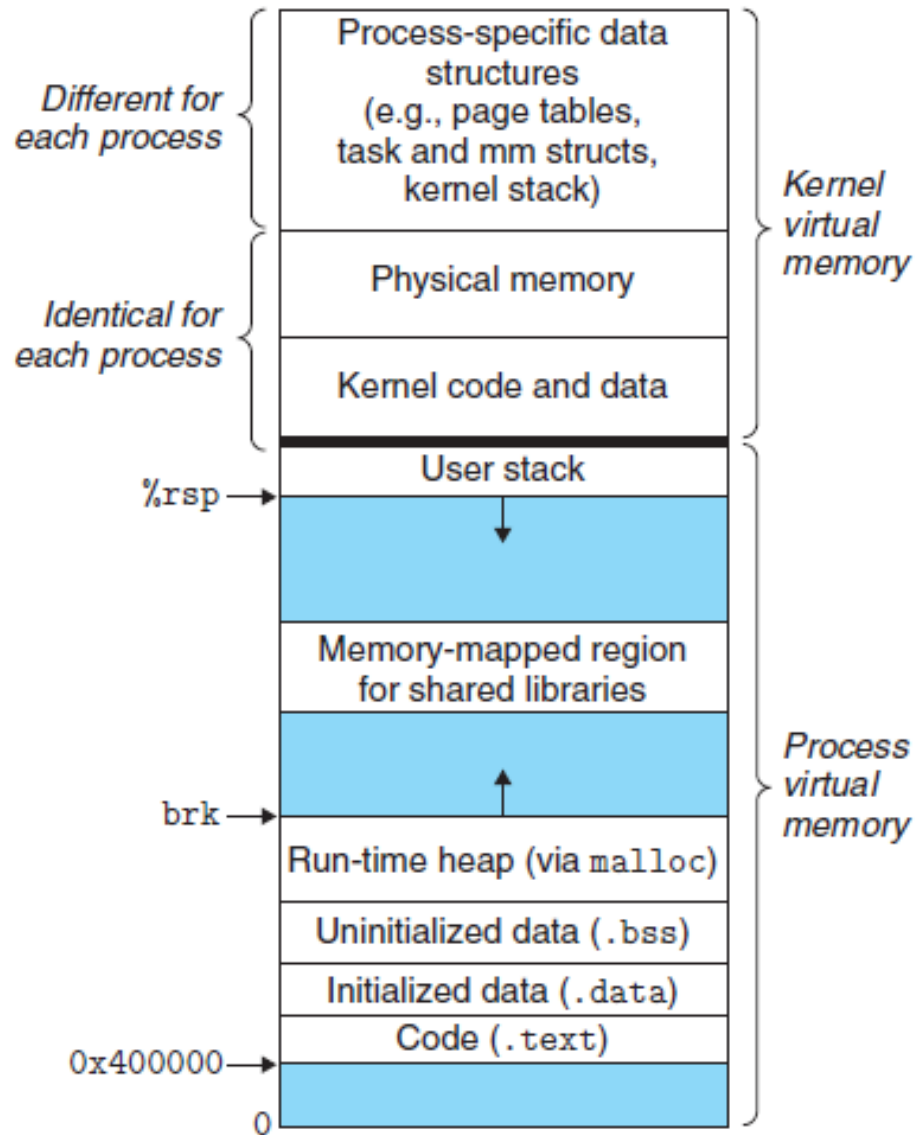
מבנה כל כניסה בטבלת הדפים - PTE

- נניח שוב כתובות בגודל 32 ביט וגודל דף $2^{12}=4K$, אם כן יכולים להיות כמיליון (2^{20}) דפים פיסיים במחשב.
- נניח שגודל כניסה 32 ביטים (4 בתים), כדי לציין את הדף הפיסי (PFN) צריך 20 ביטים, נשארו עוד 12 ביטים:
- **Present** – האם הדף בזיכרון הפיסי, אחרת החומרה תיצור פסיקה.
- **Read/Write** – האם אפשר לכתוב לדף, אחרת החומרה תיצור פסיקה.
- **User/Supervisor** – האם משתמש רגיל יכול לגשת לדף.
- **Accessed** – האם נגשו לדף לאחרונה, משמש בהחלטה להחלפת דף (להלן).
- **Dirty** – האם כתבו לדף, משמש בהחלטה להחלפת דף.
- הביטים של ההרשאות מועתקים למטמון.

An x86 Page Table Entry (PTE)

31	30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0
PFN																								D	A				U/S	R/W	P

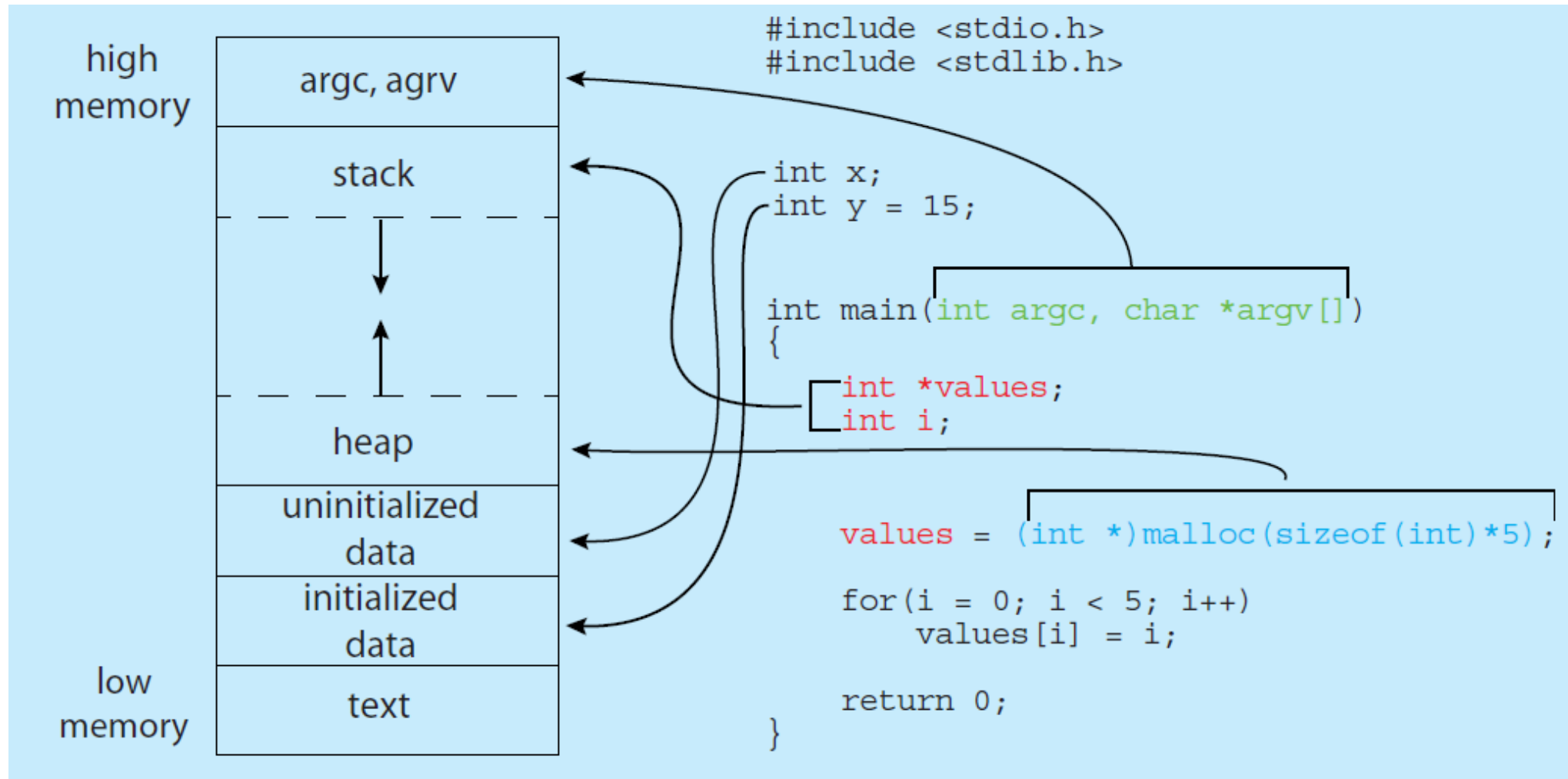
זיכרון וירטואלי

- עד כה הנחנו שכל התכנית נטענת לזיכרון לפני שמריצים אותה.
- אם התכנית גדולה מהזיכרון הפיזי, אי אפשר להריץ אותה.
- אם רוצים להריץ כמה תכניות צריך מקום לכולם או להשתמש ב- **swapping**.
- בזיכרון וירטואלי, **מרחב הזיכרון הלוגי** של התהליך הרץ הוא כפי מרחב הכתובות שאפשר להגיע אליהם באמצעות ה-CPU, אבל רק חלק ממנו נטען ל**זיכרון הפיזי**.
- דוגמה: במחשב 32 ביטים אפשר להגיע ל- $4G = 2^{32}$ כתובות, אם כן לכל תהליך יש 4G זיכרון וירטואלי.
- זיכרון וירטואלי מבוסס על כך שתהליך צריך רק חלק מדפי התכנית כדי לרוץ, את החלק הזה מביאים לפי הצורך לזיכרון הפיסי (**demand paging**) ומעדכנים את טבלת הדפים.
- הזיכרון הווירטואלי של כל תהליך מכיל את **מערכת ההפעלה**, הדפים מסומנים supervisor ולכן משתמש יכול לגשת אליהם רק דרך `system call`.

מפת הזיכרון של תהליך

- זיכרון וירטואלי מאפשר לתת לכל תהליך אותה מפת זיכרון (קוד, נתונים, מחסנית), זה מפשט קומפילציה וטעינה לזיכרון.

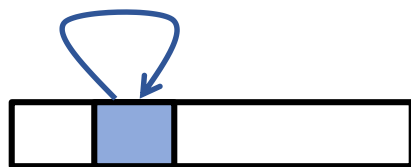

תכונת המקומיות של תכניות

- אם תהליך היה פונה לדפים באופן אקראי, זיכרון וירטואלי היה איטי כי לעיתים קרובות היה צורך לפנות דפים ולהביא דפים אחרים במקומם.
- אבל תהליך פועל לפי תכונת המקומיות, כלומר נשאר לזמן מה בדפים בהם היה לאחרונה.

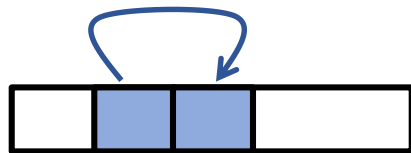
• תכונת המקומיות בזמן:

אם תהליך פנה לכתובת מסוימת כדי לקרוא פקודה או כדי לקרוא או לכתוב נתון, סיכוי טוב שהוא יפנה שוב לאותה פקודה או נתון **בזמן הקרוב**.

• תכונת המקומיות במקום:

אם תהליך פנה לכתובת מסוימת כדי לקרוא פקודה או כדי לקרוא או לכתוב נתון, סיכוי טוב שהוא יפנה **לכתובות סמוכות**.

דוגמה למקומיות

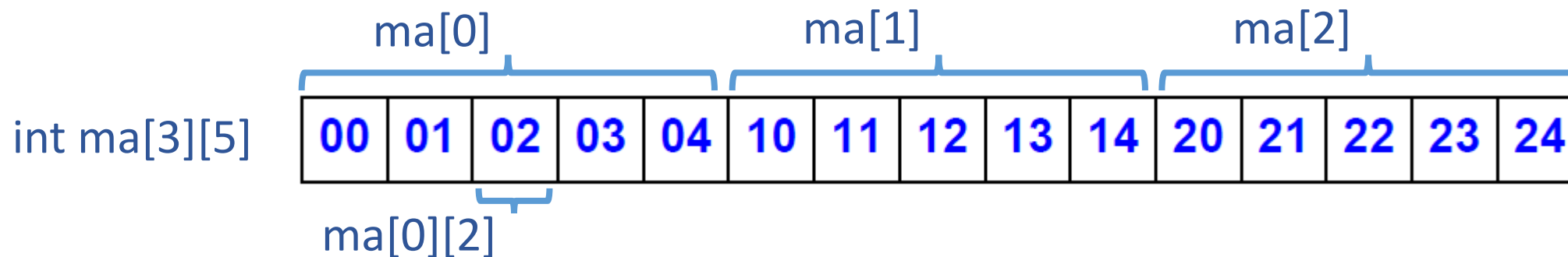
```
sum = 0;  
for (i = 0; i < n; i++)  
    sum += a[i];  
return sum;
```

- מקומיות בפקודות:
  - חזרה על אותן פקודות בלולאה. (מקומיות בזמן)
  - ביצוע פקודות לפי סדר. (מקומיות במקום)
- מקומיות בנתונים:
  - כתיבה למשתנה sum בכל חזרה בלולאה. (מקומיות בזמן)
  - קריאה אברי המערך a לפי סדר. (מקומיות במקום)

מקומיות

- שאלה: להלן שתי פונקציות למציאת סכום האברים במטריצה, איזו מהן יותר מקומית?
- קוד יותר מקומי ירוץ יותר מהר כיון שיגרום לפחות פסיקות דף.
- הערה: אברי מטריצה מסודרים בזיכרון שורה אחר שורה:

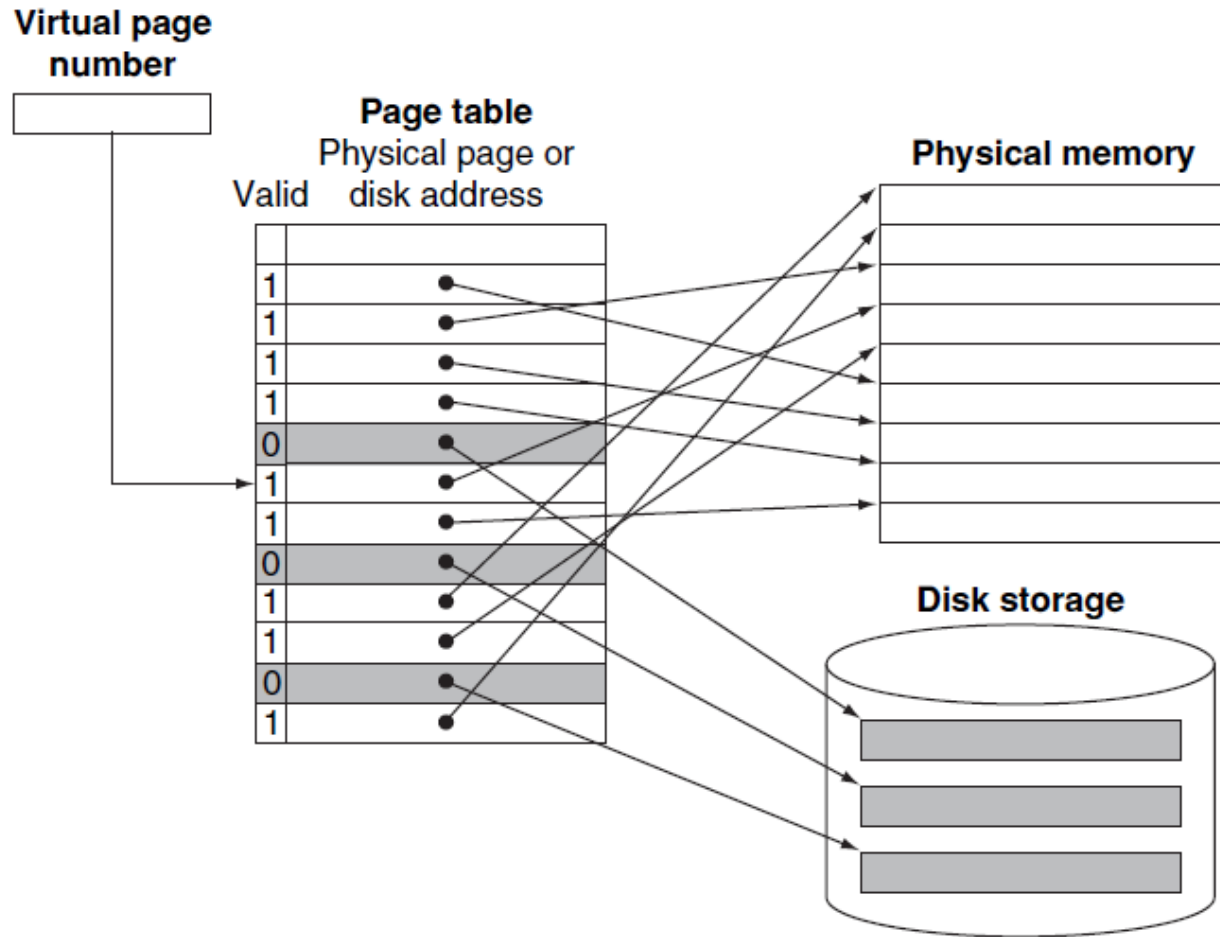
```
int sum_array(int a[M][N])
{
    int i, j, sum = 0;

    for (j = 0; j < N; j++)
        for (i = 0; i < M; i++)
            sum += a[i][j];
    return sum;
}
```

```
int sum_array(int a[M][N])
{
    int i, j, sum = 0;

    for (i = 0; i < M; i++)
        for (j = 0; j < N; j++)
            sum += a[i][j];
    return sum;
}
```

פסיקת דף – page fault

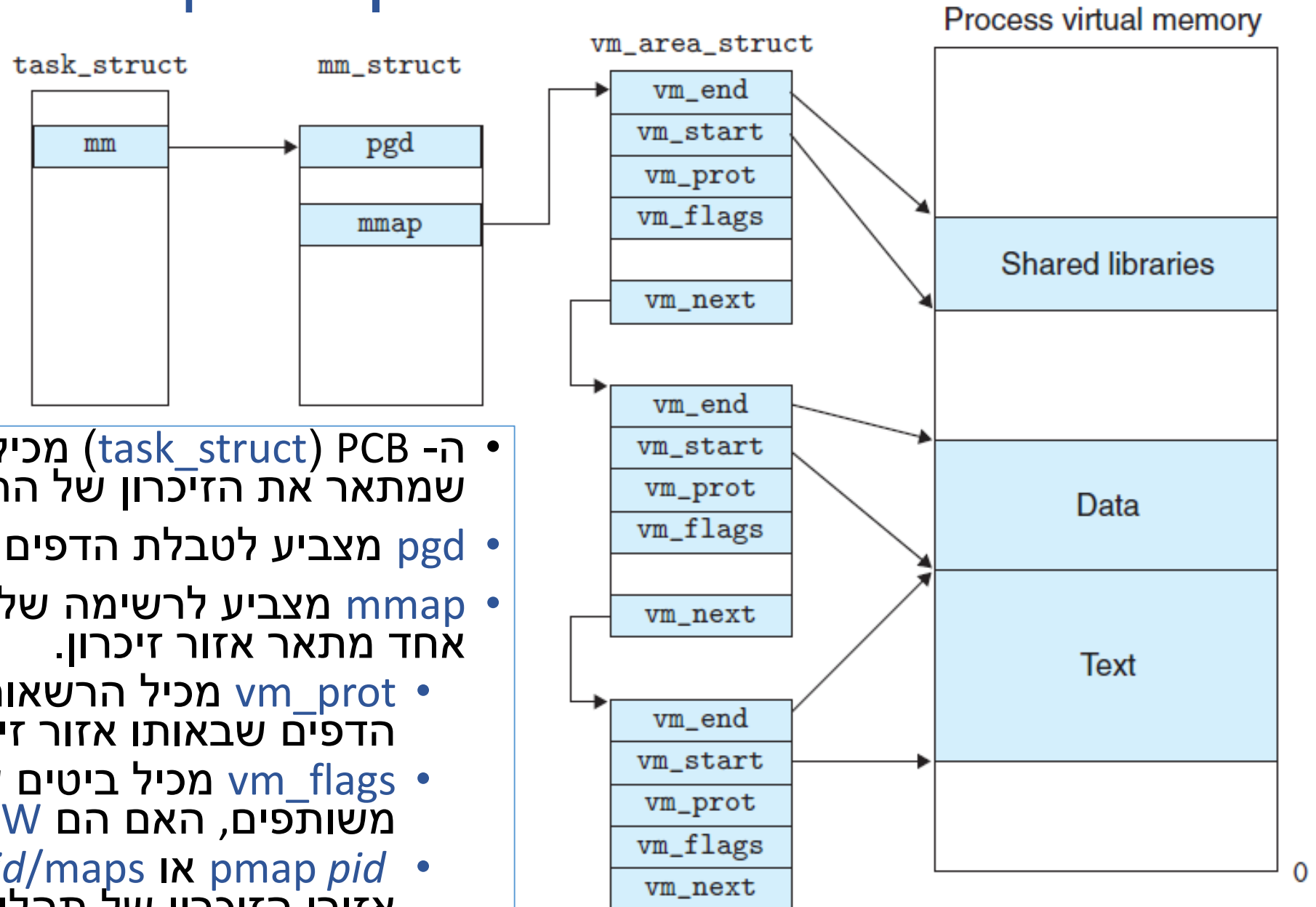
- בטבלת הדפים ישנו ביט (valid) present שאומר האם הדף נמצא בזיכרון הפיסי.
- מאחר שבזיכרון וירטואלי לא כל הדפים של תהליך נטענים לזיכרון הפיסי, אם כן לדף שאינו נמצא יכולות להיות שתי משמעויות: הוא לא במרחב הלוגי של התכנית או שהוא בדיסק ולא נטען לזיכרון.
- בשני המקרים, ניסיון לגשת לדף יגרום לפסיקה (page fault).
- בטיפול בפסיקה, מערכת ההפעלה תבדוק ב- PCB של התהליך את רשימת אזורי הזיכרון ולפי זה תדע האם זו שגיאת זיכרון או שצריך להביא את הדף החסר.
- לאחר הבאת הדף יש צורך להפעיל את הפקודה שגרמה לפסיקה מחדש.

אזורי זיכרון בלינוקס

- לינוקס מחלק את זיכרון התהליך לאזורי זיכרון:

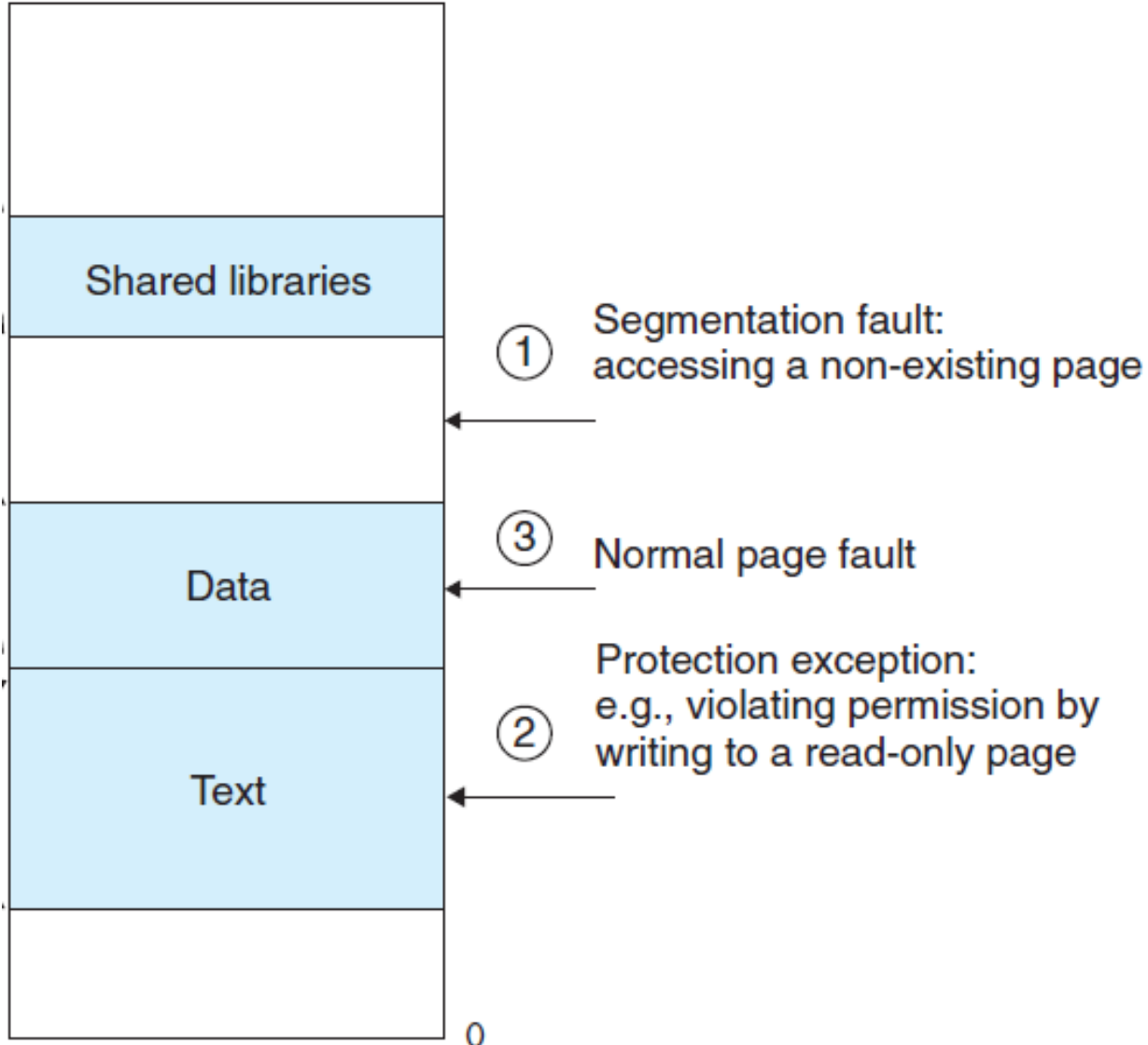
code, data, heap, shared library, user stack

- ה-PCB (`task_struct`) מכיל מצביע ל-`mm_struct` שמתאר את הזיכרון של התהליך.
- `pgd` מצביע לטבלת הדפים.
- `mmap` מצביע לרשימה של `vm_area_struct`, כל אחד מתאר אזור זיכרון.
- `vm_prot` מכיל הרשאות (`read/write`) של הדפים שבאותו אזור זיכרון.
- `vm_flags` מכיל ביטים שאומרים האם הדפים משותפים, האם הם `COW`, ועוד.
- `pmap pid` או `cat /proc/pid/maps` מציגים את אזורי הזיכרון של תהליך.

טיפול בפסיקת דף לפי אזורי הזיכרון

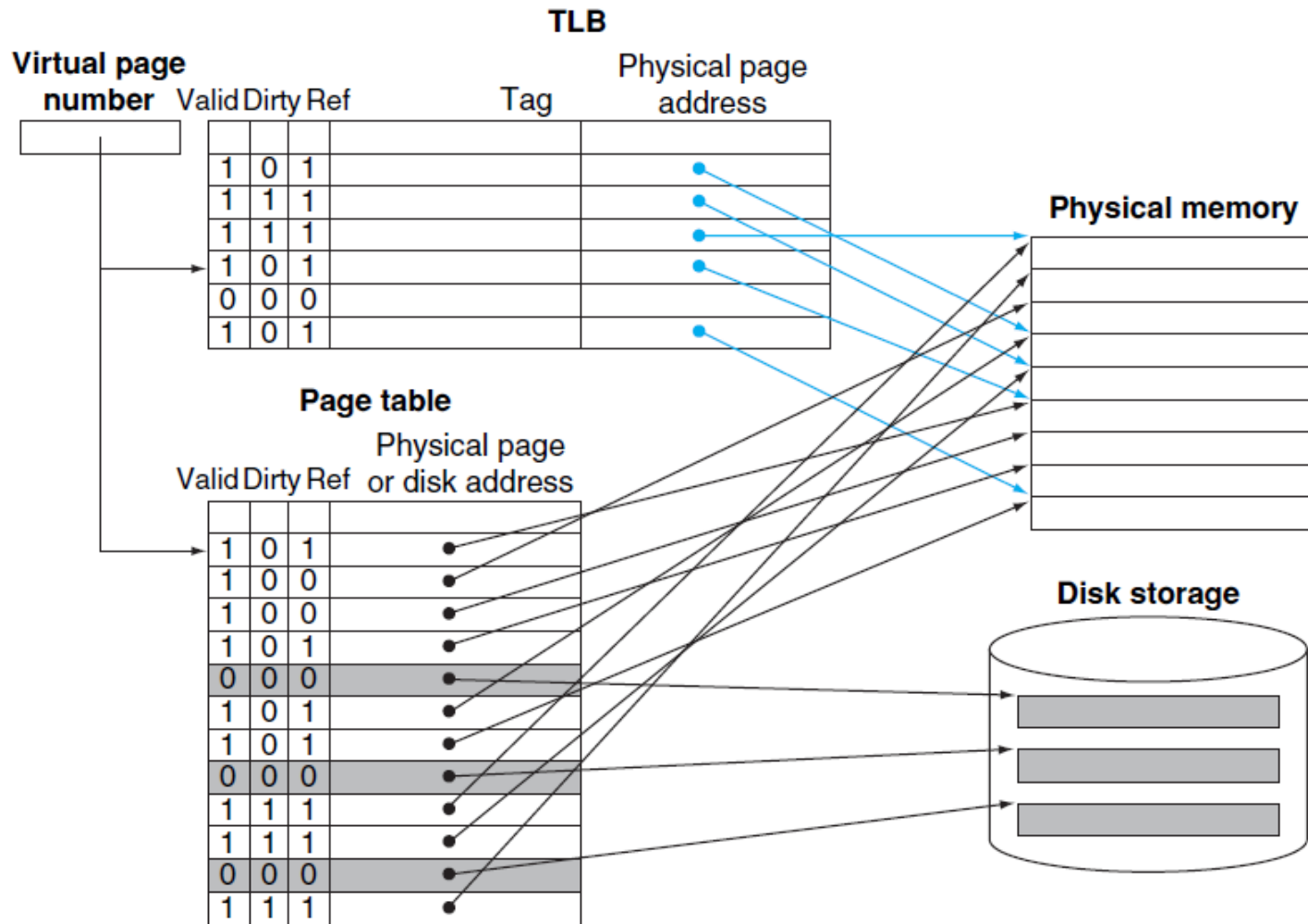
Process virtual memory

- הקוד המטפל בפסיקת דף מבצע את הצעדים הבאים:

1. אם הכתובת אינה כלולה באחד מאזורי הזיכרון של התהליך, אם כן הכתובת אינה במרחב הלוגי של התכנית, קוד הפסיקה ישלח לתהליך **segmentation fault**
2. הכתובת כלולה באחד מאזורי הזיכרון, האם הייתה הרשאת גישה לדף (**read, write, or execute**) אם לא, קוד הפסיקה ישלח לתהליך **segmentation fault**
3. כעת ברור שהגישה הייתה חוקית, מביאים את הדף החסר ומעדכנים את טבלת הדפים.

טיפול בפסיקת דף לאחר חיפוש ב- TLB

- ראינו שבכל פניה לזיכרון ה- MMU מחפש תחילה ב- TLB.

1. אם הכתובת הלוגית נמצאת ב- TLB (hit) אזי אפשר במהירות למצוא את הכתובת הפיזית.
2. אחרת, אם הדף נמצא בזיכרון (present) אזי הוא ממופה בטבלת הדפים וצריך רק להעתיק את המיפוי ל- TLB. זה נעשה בחומרה או על ידי פסיקה.
3. אם לא נמצא בזיכרון אזי זו פסיקת דף והטיפול כמו בשקף הקודם.

החלפת דף – page replacement

- כאשר מתרחשת פסיקת דף, יש צורך לטעון את הדף החסר לזיכרון הפיסי.
- נניח שהוקצו עבור תהליך מספר מסוים של דפים פיסיים והם תפוסים, אזי יש צורך להחליף תוכן של אחד הדפים בתוכן של הדף החסר.
- באיזה דף נבחר לצורך ההחלפה?
- רצוי לבחור בדף שאין בו צורך בקרוב, כדי שבהמשך מספר הפסיקות יהיה הנמוך ביותר.
- נבדוק כמה אפשרויות: LRU , FIFO , OPT.
- כדי להשוות את האפשרויות, נבדוק את מספר הפסיקות בגישה לסדרה מסוימת של דפים.
- דוגמה, נניח גודל דף של 100 בתים וגישה לסדרת הכתובות:
0100, 0432, 0101, 0612, 0102, 0103, 0104, 0101, 0611, 0102, 0103
- נחלק ב- 100 כדי לקבל את מספר הדף, כמו כן אם כתובות עוקבות ניגשות לאותו דף לא תגרם פסיקה ואפשר לצמצם לגישה אחת.
- נקבל את סדרת מספרי הדפים:

1, 4, 1, 6, 1, 6, 1, 6, 1

החלפת דף OPT

- החלפת דף אופטימלית (Optimal) היא החלפה שיש לה את מספר הפסיקות הנמוך ביותר האפשרי.
- האלגוריתם הוא: החלף את הדף שלא יהיה בשימוש בזמן הארוך ביותר.
- בדוגמה למטה יש 3 דפים פיסיים, בהחלפה אופטימלית יהיו 6 פסיקות בנוסף ל- 3 פסיקות הכרחיות.
- החלפה אופטימלית אינה מעשית כי היא מצריכה ידיעת העתיד, אבל יכולה לשמש לצורך השוואה לדרכים אחרות.

7	0	1	2	0	3	0	4	2	3	0	3	2	1	2	0	1	7	0	1
7	7	7	2		2		2			2			2				7		
	0	0	0		0		4			0			0				0		
		1	1		3		3			3			1				1		

החלפת דף FIFO

- האלגוריתם הוא: החלף את הדף **שהובא** מוקדם ביותר (*first-in, first-out*) לזיכרון הפיסי.
- כדי לדעת את סדר הבאת הדפים אפשר ליצור תור (queue) עם מספרי הדפים הפיסיים, כל דף חדש יכנס לסוף התור ואת הדף להחלפה ניקח מראש התור.

- אם נחזור על הדוגמה הקודמת, בהחלפת FIFO יהיו 12 פסיקות (פי שניים מהחלפת OPT) בנוסף ל-3 פסיקות הכרחיות.
- ההיגיון ב-FIFO הוא שאם הבאנו את הדף בעבר הרחוק, כנראה שכעת אין בו צורך.
- מצד שני, יתכן שזה משתנה שמשתמשים בו לכל אורך התכנית.

7	0	1	2	0	3	0	4	2	3	0	3	2	1	2	0	1	7	0	1
7	7	7	2		2	2	4	4	4	0			0	0			7	7	7
	0	0	0		3	3	3	2	2	2			1	1			1	0	0
		1	1		1	0	0	0	3	3			3	2			2	2	1

החלפת דף LRU

- האלגוריתם הוא: החלף את הדף **שלא היה בשימוש** בזמן הרב ביותר (**least recently used**).
- LRU הוא קירוב של OPT מתוך הנחה שאם לא השתמשנו בדף בעבר הקרוב, לא נשתמש בו בעתיד הקרוב.
- אם נחזור על הדוגמה הקודמת, בהחלפת LRU יהיו 9 פסיקות (פי אחד וחצי מהחלפת OPT) בנוסף ל- 3 פסיקות הכרחיות.
- כדי לממש LRU צריך לזכור מתי השתמשו לאחרונה בכל דף, זה צריך להיעשות בכל פניה לזיכרון!
- לא מעשי לבצע פסיקה שתעדכן זמן בכל פניה לזיכרון.

7	0	1	2	0	3	0	4	2	3	0	3	2	1	2	0	1	7	0	1
7	7	7	2		2		4	4	4	0			1		1		1		
	0	0	0		0		0	0	3	3			3		0		0		
		1	1		3		3	2	2	2			2		2		7		

אלגוריתם השעון

- מאחר שלא מעשי לממש LRU אמיתי, משתמשים בקירוב ל-LRU שנקרא אלגוריתם השעון.
- אלגוריתם השעון משתמש בביט **Accessed** שבטבלת הדפים (שאומר האם נגשו לדף).
- הביט לא מאפשר לדעת את סדר הגישה לדפים אלא רק אם נגשו אליהם לאחרונה.
- כשדף נטען לזיכרון ערך הביט **Accessed** הוא 1 - כעת נגשו אליו.

• ישנו תור מעגלי (סוף התור מקושר לראש התור) של מספרי הדפים הפיסיים.

• ישנו מצביע למקום הנוכחי בתור המעגלי - מחוג השעון.

• כשצריך לבחור דף להחלפה:

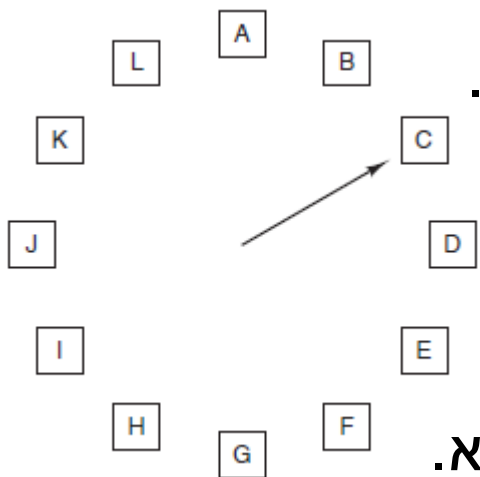
• בודקים את הביט **Accessed** של הדף שהמחוג מצביע עליו.

• אם ערכו 0 הוא משמש להחלפה, ואז ערכו הופך ל-1 והמחוג עובר לדף הבא.

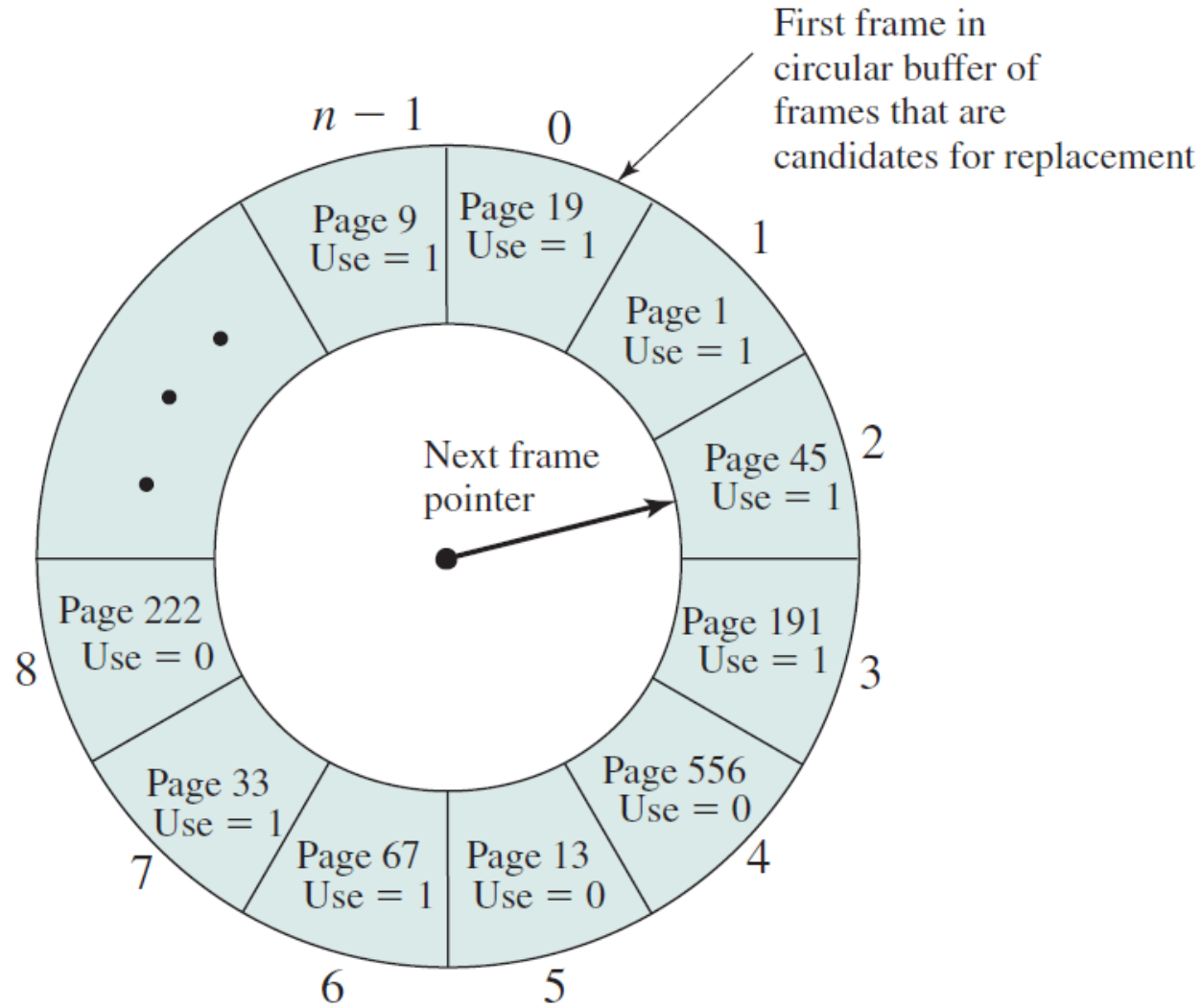
• אם ערכו 1, הוא לא משמש להחלפה, מערכת ההפעלה משנה את ערכו ל-0 והמחוג עובר לדף הבא.

• אם עד הסיבוב הבא הדף לא יהיה בשימוש, הביט יישאר 0 והוא ישמש להחלפה.

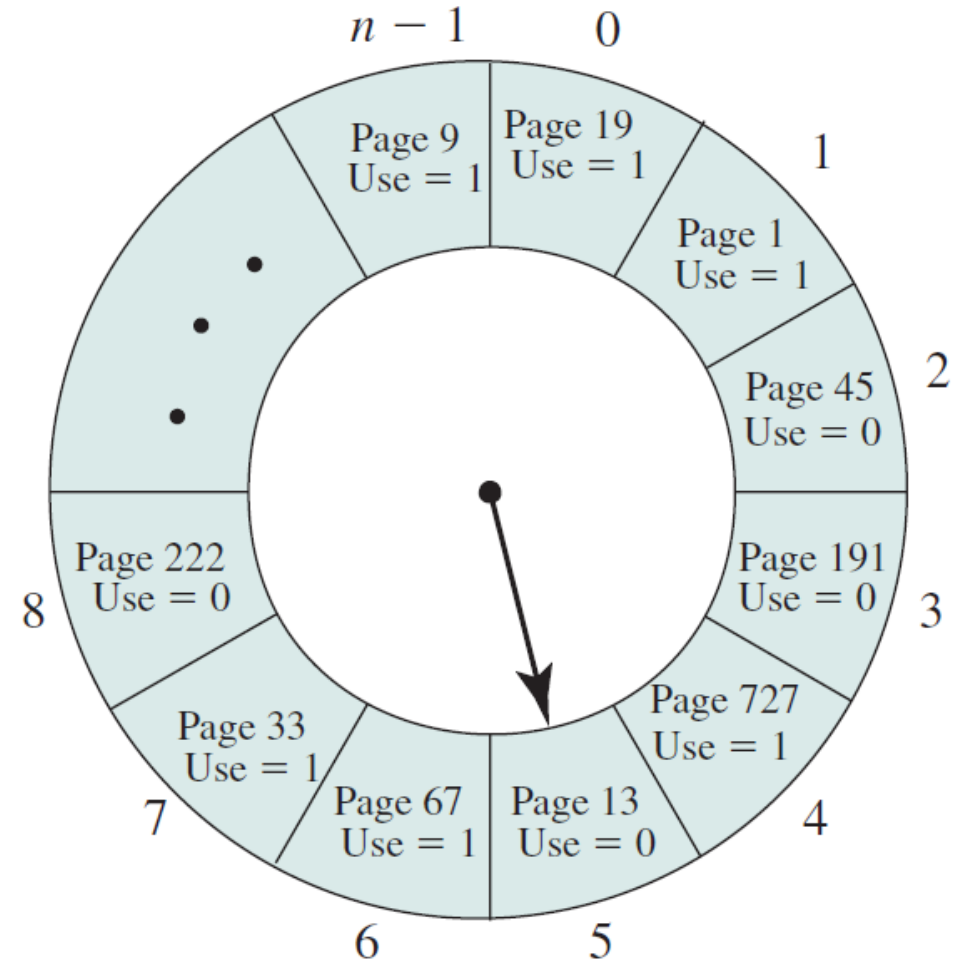
• אם בכל הדפים הביט הוא 1, יתבצע סיבוב שיהפוך אותם ל-0, ונקבל החלפת FIFO.

אלגוריתם השעון

(a) State of buffer just prior to a page replacement

(b) State of buffer just after the next page replacement

סיכום אלגוריתמים להחלפת דף

Page address
stream

2 3 2 1 5 2 4 5 3 2 5 2

OPT

2	2	2	2	2	2	4	4	4	2	2	2
	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
			1	5	5	5	5	5	5	5	5
				F		F			F		

LRU

2	2	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3
	3	3	3	5	5	5	5	5	5	5	5
			1	1	1	4	4	4	2	2	2
				F		F		F	F		

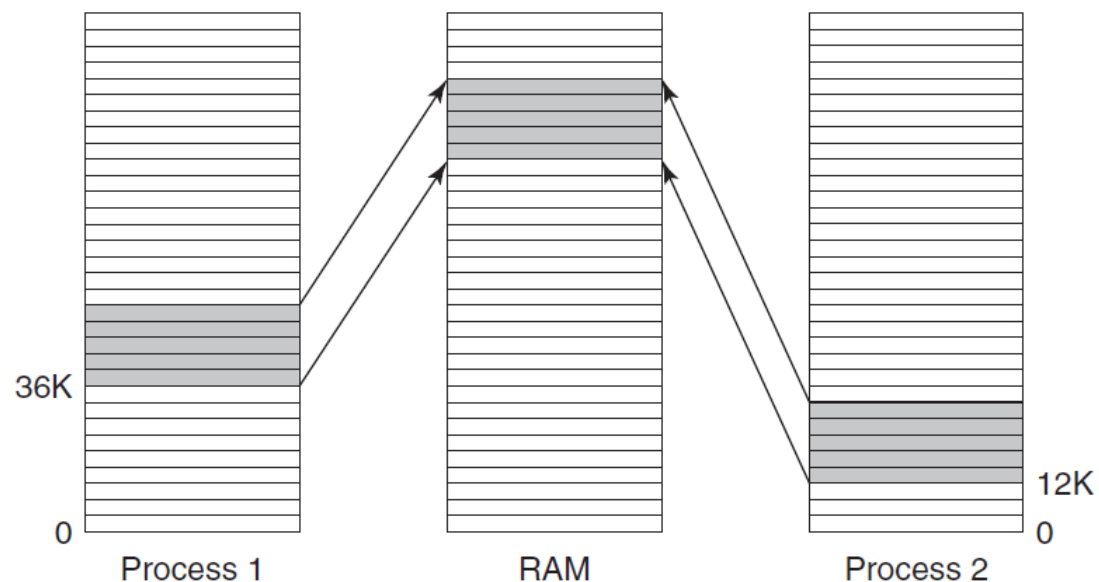
FIFO

2	2	2	2	5	5	5	5	3	3	3	3
	3	3	3	3	2	2	2	2	2	5	5
			1	1	1	4	4	4	4	4	2
				F	F	F		F		F	F

CLOCK

2*	2*	2*	2*	5*	5*	5*	5*	3*	3*	3*	3*
	3*	3*	3*	3	2*	2*	2*	2	2*	2	2*
			1*	1	1	4*	4*	4	4	5*	5*
				F	F	F		F		F	

שיתוף דפים

- אחד היתרונות של חלוקת הזיכרון לדפים הוא האפשרות לשתף דפים בין תהליכים.
- שיתוף נתונים: אפשר ליצור שיתוף דפים בין תהליכים לצורך העברת נתונים (IPC).
- שיתוף קוד: לדוגמה, הרבה תהליכים משתמשים בספריה הסטנדרטית של C.
- אפשר לטעון רק עותק אחד של דפי הקוד של הספרייה לזיכרון הפיסי.
- וליצור מיפוי בכל טבלאות הדפים של המשתמשים בספריה לדפים פיסיים אלו.
- לכל תהליך יהיה עותק נפרד של דפי המשתנים של הספרייה.
- מאחר שקוד הספרייה ממופה בכתובות לוגיות שונות, הקוד לא מכיל כתובות מוחלטות אלא כתובות יחסיות (PIC).

דחית העתקה באמצעות שיתוף דפים - copy-on-write (COW)

- **fork** יוצר תהליך ילד שבו קטעי הזיכרון הם העתק של קטעי הזיכרון של ההורה.
- בדרך כלל הילד מבצע **exec** מיד אחרי ה- **fork** ומחליף את קטעי הזיכרון, אם כן ביצוע ההעתקה היה מיותר.
- במקום להעתיק את קטעי הזיכרון אפשר לשתף אותם בין ההורה לילד, לסמן אותם **read-only** בטבלאות הדפים של ההורה והילד ולזכור שהם **copy-on-write**.
- אם הילד ביצע **exec**, חסכנו את ההעתקה.
- אם אחד מהם ינסה לכתוב לאחד הדפים המשותפים, זה יגרום לפסיקה.
- מערכת ההפעלה תשים לב שהשיתוף הוא מסוג **copy-on-write** ובמקום להפסיק את התהליך שגרם לפסיקה תעתיק את הדף.

